

Vergetelheid

Iets vergeten kan gevolgen, ja zelfs ernstige gevolgen hebben. Voorbeelden te over. Zo kan het verzuim van de lessons learned uit de nieuwste krijgsgeschiedenis ernstige gevolgen hebben. Meer dan eens lijkt de feitenkennis en ervaringsdeskundigheid, opgedaan in eerdere missies, te ontbreken in ons zgn. 'collectieve geheugen'. En als ze al niet ontbreekt, dan is ze weggezakt naar een achterkamertje van onze grijze massa, de deur ervan in het slot gegooid en het sleuteltje kwijtgeraakt.

Zo zijn er de 'vergeten missies'.

Eef Haar, auteur van 'In het mijnenveld. Nederlandse VN-militairen in Mozambique' (2000) zegt hierover: "De woorden 'vergeten missie' zijn (...) eigenlijk misplaatst omdat ze impliceren dat er eens kennis van de missie geweest moet zijn. Dat was bij deze missie (UNOMOZ) niet het geval". UNOMOZ is niet de enige vergeten missie.

Als er in de media over uitzendingen wordt gesproken, komen altijd de spannende missies aan bod. 'Spannend' in de zin van risicovol, hoog in het geweldspectrum en/of 'met een hoog loodgehalte'.

Niets van dat alles tijdens UNOMOZ. Strijk en zet figureren Libanon, Dutchbat, Afghanistan en Irak in de media, terwijl al die andere zijn verbannen naar het geheugen van de eeuwige jachtvelden.

Alzheimer van de media? Desinteresse voor vermeende risicoloosheid? Niet spannend genoeg?

Misschien hebben we het ook wel een beetje zelf in de hand gewerkt. Zo noemden we bijvoorbeeld de UNPROFOR-eenheden op grond van een door derden gekozen compound-locatie en spanningsveld in de volksmond Sun-, Fun- of Gunprofor. Ook anderszins blijkt ons geheugen ons meer dan eens in de steek te laten. Waren Dutchbat I t/m III spannend, opwindend, gevaarlijk genoeg, Dutchbat-IV – also known as Dutchbat Griffin – wordt gemakshalve vergeten: de Alfa-Compagnie van 42 BLJ. Haar commandant, de toenmalige majoor Ries

Engbersen, had dat razendsnel door. Op het internet bombardeerde hij zijn eenheid tot 'de vergeten compagnie': de laatste die onder de rook van de Noordoost-Bosnische stad Tuzla op de compound verbleef.

Na Engbersen heeft zich nu Nicky de Wit over Dutchbat-IV ontfermd. Of eigenlijk niet. In romanvorm schrijft hij over de ontgoocheling van leden van zijn eenheid, tien jaar na dato, een eenheid die fictief is en dus in niets vergeleken mag worden met de Alfa-Compagnie. Toch is dit voer voor uitgezonden militairen, in de categorie romans doordringender en vlotter dan 'De koning van Tuzla' (1999) van Arnold Jansen op de Haar.

Een andere missie die hoogst zelden wordt vernoemd, is die waarover Dik Beker een alleraardigst boekje heeft geschreven: de Troepenmacht in Suriname (TRIS). Dat er überhaupt een Nederlandse missie naar onze voormalige kolonie is geweest – aanvankelijk met mariniers, later met landmachtmilitairen – is velen onbekend. Onbekend maakt onbemind. Het is des te aantrekkelijker te lezen hoe Beker ons in '1 Jaar TRIS-troepenmacht in Suriname 1962-1963' probeert mee te voeren op een golf van nostalgie naar de West.

Met De Wit en Beker is een geslaagde poging gedaan om van zowel Dutchbat-IV als de

TRIS bij de Trivizier-lezers even het gesprek van de dag te maken. Nu maar hopen dat ze worden gelezen door het legioen (oud-)militairen en geïnteresseerden in de nieuwste (krijgs)geschiedenis. Opdat in het vervolg niet alleen SFIR, ISAF, DUTCHBAT en UNIFIL de aandacht krijgen die ze verdienen.

Marcel van Hemert, onderofficier bij het Regiment Geneeskundige Troepen van het Dienstvak Logistiek, schrijft deze column op persoonlijke titel.

“Nederlandse missie naar onze voormalige kolonie, is velen onbekend”